

مسجودعلیه در فقه مقارن

شهیده دلیری

کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی - دانشگاه الزهراء (س)

چکیده

میان مذاهب خمسۀ اختلافی نیست که سجده از واجبات نماز است و یکی از شرایط صحت آن گذاشتن پیشانی بر چیزی است که سجده بر آن صحیح است؛ اما در اینکه سجده بر چه چیزهایی مجاز است بین علمای فرق اختلاف نظر است. فرش مسجد در زمان رسول خدا (ص) ابتدا از خاک و بعد از آن از سنگریزه بوده است. صحابه و تابعین نیز طبق همین سیره عمل می‌کرده‌اند؛ اما با این وجود اختلاف نظر بین مذاهب خمسۀ وجود دارد که در این مجال، این اختلافات بررسی می‌شود و مسلم می‌گردد که تمام فرق اسلامی بر جواز سجده بر خاک اتفاق نظر دارند و اختلاف، تنها در گسترش دایره جواز به غیر زمین است. گرچه اکنون در برخی کشورها، این سنت (سجده بر خاک و سنگ) به عنوان بدعت معرفی می‌گردد. تبیین این حقیقت در حد گسترده و در سطح عموم مردم، می‌تواند به کاهش اختلافات مذهبی و قومی بیانجامد و بهانه را از دشمنان برای ایجاد تفرقه بیشتر و گسترش فعالیت گروه‌های تکفیری سلب نماید. این مقاله به روش کتابخانه‌ای و با استفاده از منابع فقهی اهل سنت و شیعه نوشته شده است. **واژگان کلیدی:** مسجودعلیه - فقه مقارن - سجده - بدعت